

Bruxelles, 4 iunie 2020
(OR. en)

8575/20

SPORT 18
EDUC 245
SOC 390
SUSTDEV 67
EMPL 308

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	8121/20
Subiect:	Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind capacitarea antrenorilor prin sporirea oportunităților de a dobândi aptitudini și competențe

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind capacitarea antrenorilor prin sporirea oportunităților de a dobândi aptitudini și competențe, aprobate de Consiliu prin procedură scrisă la 4 iunie 2020, în conformitate cu articolul 12 alineatul (1) primul paragraf din Regulamentul de procedură al Consiliului și cu articolul 1 din Decizia 2020/556 a Consiliului.

Concluziile vor fi transmise spre publicare în Jurnalul Oficial, astfel cum s-a decis în cadrul Comitetului Reprezentanților Permanenți la 27 mai 2020.

Capacitarea antrenorilor prin sporirea oportunităților de a dobândi aptitudini și competențe

- Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului -

CONSILIUL ȘI REPREZENTANȚII GUVERNELOR STATELOR MEMBRE, REUNIȚI ÎN CADRUL CONSILIULUI,

RECUNOSC CĂ

1. Prin dimensiunea sa socială și societală, sportul este recunoscut ca un instrument important pentru sănătate, educație, dezvoltarea aptitudinilor și promovarea valorilor și a incluziunii sociale și are o valoare socială și economică semnificativă, atât prin ocuparea forței de muncă, cât și prin activitățile de voluntariat.
2. Indiferent dacă este efectuat de către voluntari sau de către antrenori angajați ori independenți, antrenoratul are un impact considerabil asupra sportivilor și a participanților la sport atât în ceea ce privește procesul direct de antrenare și de învățare prin care trec aceștia, cât și dezvoltarea lor personală.
3. Antrenorii pot contribui la abordarea provocărilor societale cu privire la activitatea fizică și la bunăstare, pot facilita dobândirea de aptitudini sociale și de aptitudini esențiale de altă natură și pot promova fair play-ul și valorile etice în rândul tuturor membrilor societății. Acest lucru devine deosebit de important în vremuri de criză sanitară, precum pandemia de COVID-19.

4. În domeniul sportului, deținerea de aptitudini și competențe este esențială pentru împlinirea pe plan personal, pentru capacitatea de inserție profesională și pentru dezvoltarea profesională a tuturor antrenorilor, astfel încât aceștia să fie pregătiți să se ridice cu succes la nivelul diferitelor provocări cu care se confruntă în activitatea lor de zi cu zi, precum și al așteptărilor din ce în ce mai mari ale societății. Acest lucru este important în egală măsură pentru a asigura siguranța sportivilor și a participanților la sport, pentru a menține motivația participanților față de un stil de viață sănătos și activ, pentru a dezvolta aptitudinile și competențele acestora și pentru a promova valorile sportului. Antrenorii care dețin aptitudini și competențe relevante pot contribui la dezvoltarea unui cadru mai structurat al activității fizice și al sectorului sportului.
5. Planul de lucru al Uniunii Europene pentru sport (2017-2020)¹ recunoaște sportul și societatea, în special rolul antrenorilor și importanța calificărilor și a competențelor acestora, ca fiind teme prioritare pentru cooperarea UE în domeniul sportului.
6. Recomandarea Consiliului din 22 mai 2018 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții² subliniază că sprijinirea persoanelor din întreaga Europă în vederea dobândirii aptitudinilor și competențelor necesare pentru împlinirea pe plan personal, o stare bună de sănătate, capacitatea de inserție profesională și incluziunea socială ajută la consolidarea rezilienței Europei într-o perioadă de schimbări rapide și profunde.
7. Carta internațională pentru educație fizică, activitate fizică și sport³ subliniază că orice membru al personalului care își asumă responsabilitatea profesională pentru educația fizică, activitatea fizică și sport trebuie să aibă calificările și formarea adecvate, precum și un acces corespunzător la dezvoltarea profesională continuă. Antrenorilor voluntari, funcționarilor relevanți și personalului de sprijin ar trebui să li se ofere o formare și o supraveghere adecvate. Ar trebui să fie accesibile pe scară largă oportunități specifice formării incluzive și adaptabile la toate nivelurile de participare.

¹ JO C 189, 15.6.2017, p. 5.

² JO C 189, 4.6.2018, p. 1.

³ <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000235409>.

8. Conform unui studiu din 2016 privind calificările sportive obținute prin intermediul organizațiilor sportive și al institutelor de educație⁴, Uniunea Europeană, statele membre și organizațiile sportive recunosc necesitatea de a crește calitatea și cantitatea persoanelor mai bine calificate în sectorul sportului. Această necesitate este legată de creșterea recentă a gradului de conștientizare a rolului jucat de sport în societate.
9. Concluziile Consiliului privind rolul antrenorilor în societate⁵ arată că activitatea antrenorilor se asociază cu anumite responsabilități, abilități și competențe, iar una dintre chestiunile menționate se referă la extinderea, pentru antrenori, a posibilităților de învățare și educație pe tot parcursul vieții. În această privință, statele membre au fost invitate să sprijine dezvoltarea cunoștințelor deja dobândite și a unui sistem de învățare pe tot parcursul vieții și să promoveze, în cadrul sistemului de educație sportivă, o abordare a rezultatelor învățării bazată pe obiectivele cuprinse atât în cadrele naționale ale calificărilor (CNC), cât și în Cadrul european al calificărilor (CEC), precum și pe includerea, după caz, a calificărilor de antrenor în CNC-uri în corelare cu CEC⁶.
10. Concluziile Consiliului privind accesul la sport al persoanelor cu dizabilități⁷ invită statele membre să sprijine educarea și formarea în continuare a profesorilor de educație fizică, a antrenorilor, a altor membri ai personalului sportiv și a voluntarilor în general pentru a le permite acestora să includă persoanele cu dizabilități în diferite forme de educație fizică sau sport.
11. Concluziile Consiliului privind protejarea copiilor în sport⁸ invită statele membre, printre altele, să ia în considerare introducerea și intensificarea măsurilor de educație și formare inițială și continuă orientate către antrenori pentru a preveni violența și abuzul, atât fizice, cât și emoționale.

⁴ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/28026772-9ad0-11e6-868c-01aa75ed71a1>.

⁵ JO C 423, 9.12.2017, p. 6.

⁶ Recomandarea Consiliului din 22 mai 2017 privind Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

⁷ JO C 192, 7.6.2019, p. 18.

⁸ JO C 419, 12.12.2019, p. 1.

12. Orientările privind cerințele minime în materie de aptitudini și competențe pentru antrenori⁹, astfel cum au fost pregătite de Grupul de experți al Comisiei privind competențele și dezvoltarea resurselor umane în sport, prezintă competențele de bază pe care ar trebui să le aibă un antrenor.

ȚINÂND SEAMA DE FAPTUL CĂ

13. În statele membre, sistemele de educație și formare pentru antrenori țin de responsabilitatea unor instituții sau organizații diferite și, prin urmare, aceste sisteme sunt diferite. În acest context, rolul partenerilor sociali din fiecare stat membru trebuie respectat, în conformitate cu practicile naționale.
14. În statele membre există o varietate de tipuri și niveluri de implicare a antrenorilor – de la antrenori voluntari la antrenori angajați și independenți, de la cei implicați în sportul de masă la cei care lucrează în domeniul sportului profesionist.

⁹ În Concluziile Consiliului privind rolul antrenorilor în societate (2017), Comisia Europeană a fost invitată să ia în considerare includerea, în activitatea Grupului de experți al Comisiei privind competențele și dezvoltarea resurselor umane, a redactării de orientări referitoare la cerințele de bază în materie de aptitudini și competențe pentru antrenori.

15. În pofida problemei reprezentate de o metodologie neuniformă și de absența colectării sistematice a datelor privind numărul și tipurile de antrenori la nivelul UE, există totuși anumite cifre și estimări care reflectă contextul. Conform datelor disponibile, ocuparea forței de muncă în domeniul sportului în UE a crescut între 2011 și 2018¹⁰. Cu toate acestea, cifrele nu reflectă antrenorii implicați cu titlu voluntar. În același timp, activitatea pe bază de voluntariat devine din ce în ce mai importantă, iar antrenorii implicați în activități de voluntariat peste tot în UE sunt numeroși și prezenți pe scară largă. Se estimează că ar putea exista între 5 și 9 milioane de antrenori care își desfășoară activitatea în întreaga Europă, fiind probabil ca aceștia să interacționeze cu un număr de participanți la sport cuprins între 50 și 100 de milioane¹¹.
16. Schimbările și provocările din societate și din sport, cum ar fi aspectele demografice, pandemiile și alte crize sanitare, stilul de viață sedentar, noile metode de antrenorat (inclusiv inovarea și schimbările tehnologice), evoluțiile legate de protejarea integrității sportului și de rolul antrenorilor în educație și în incluziunea socială, scot în evidență necesitatea de a pune la dispoziție o educație și o formare corespunzătoare pentru a le permite antrenorilor să facă față cu succes acestor noi provocări.
17. Încurajarea unor grupuri specifice de populație¹² să participe la activități sportive necesită anumite aptitudini și competențe, în special în ceea ce privește un mediu sigur, sănătatea fizică și mentală și bunăstarea sportivilor și a participanților la sport.

¹⁰ Conform datelor Eurostat [Ocuparea forței de muncă în sport – *Statistics Explained* (Statistici explicate), Eurostat, 2019], ocuparea forței de muncă în sport a crescut cu 3,2 % între 2013 și 2018 ca rată de creștere medie anuală. ESSA – proiectul SPORT, 2019, a arătat că rata de creștere cumulată în perioada 2011-2018 a fost de 19,2 %, rata de creștere pentru antrenorii și instructorii sportivi, precum și pentru funcționarii responsabili cu sportul fiind de 85,2 %.

¹¹ Proiectul CoachLearn, 2015.

¹² A se vedea definițiile din anexă.

18. Nivelurile de participare la activități fizice și sportive sunt în scădere¹³. Acest lucru poate fi de asemenea corelat cu diferitele provocări legate de urbanizare și de lipsa zonelor urbane verzi, de demografie și de stilul de viață. Obiectivul creșterii nivelurilor de activitate fizică în societatea europeană poate exercita presiuni și exigențe asupra sectorului sportului, inclusiv asupra antrenorilor. Prin urmare, ar trebui consolidate capacitățile antrenorilor de a-i motiva pe cetățeni să practice activități sportive și fizice și de a sprijini sănătatea și bunăstarea cetățenilor și ar trebui să se țină seama de necesitatea de a dezvolta noi programe de activitate fizică și practici de antrenament adaptate la nevoile unei societăți în schimbare și la perioadele de criză sanitară, precum pandemia de COVID-19.

RECUNOSCÂND URMĂTOARELE

19. Există diferențe în ceea ce privește cerințele vizând calificările în materie de formare și de antrenorat, atât între statele membre, cât și între diferite organizații sportive, iar furnizorii de servicii de educație oferă programe educaționale diferite pentru antrenori. Antrenorii pot dobândi aptitudini și competențe prin intermediul educației formale și al învățării nonformale și informale. Situația din statele membre în ceea ce privește sistemele de recunoaștere și validarea învățării nonformale și informale variază de asemenea.
20. La nivelul UE, dimensiunea educațională a sportului este sprijinită prin programul Erasmus+, prin proiecte-pilot și prin acțiuni pregătitoare, precum și prin alte instrumente financiare. Proiectele oferă oportunități de învățare, schimburi și mobilitate, precum și consolidarea aptitudinilor și a competențelor antrenorilor, în special prin schimbul și elaborarea de bune practici.

¹³ Raportul special Eurobarometru 472: Sportul și activitatea fizică, martie 2018.

INVITĂ STATELE MEMBRE, ȚINÂND SEAMA DE PRINCIPIUL SUBSIDIARITĂȚII ȘI LA NIVELURILE CORESPUNZĂTOARE,

21. Să întreprindă acțiuni de sensibilizare, în cooperare cu mișcarea sportivă, cu privire la rolul antrenorilor în sport și în societate și la importanța aptitudinilor și a competențelor care sunt esențiale pentru antrenorat și care pot încuraja aprecierea și recunoașterea activității valoroase a antrenorilor.
22. În cooperare cu mișcarea sportivă, să consolideze oportunitățile de educare și dobândire de aptitudini și competențe pentru antrenorii voluntari, precum și pentru antrenorii angajați și cei independenți, luând în același timp în considerare egalitatea de gen și diversitatea în antrenorat, tipul și nivelul de implicare, responsabilitățile și calificările, aptitudinile și competențele dobândite, și să motiveze antrenorii să beneficieze de pe urma oportunităților oferite.
23. Să încurajeze cooperarea dintre sectorul sportiv și cel al educației în dezvoltarea programelor educaționale și de formare pentru antrenori, ținând seama, printre altele, de nevoile de pe piața forței de muncă și de posibilitățile oferite de tehnologie, instrumentele digitale și inovare. Ar trebui luată în considerare punerea în aplicare a programelor în perioadele de criză sanitară, precum pandemia de COVID-19.
24. Să încurajeze, după caz, sectorul sportiv să elaboreze cursuri sau module educaționale și de formare axate pe aptitudinile de antrenorat general aplicabile, cum ar fi gestionarea, pedagogia, integritatea și siguranța, și să ofere aceste cursuri antrenorilor din toate tipurile și toate ramurile sportului pentru a stimula cooperarea și învățarea între disciplinele sportive.

25. În cooperare cu mișcarea sportivă, să promoveze recunoașterea și validarea învățării nonformale și informale în sport.
26. Să facă schimb de experiență și să sprijine, după caz, includerea calificărilor de antrenor în CNC în cadrul punerii în aplicare a CEC, ceea ce poate contribui la recunoașterea oficială a antrenoratului ca profesie și la mobilitatea cursanților și a lucrătorilor în cadrul UE.
27. Să promoveze posibilitățile oferite de tehnologiile moderne în sistemele de educație și formare, cum ar fi învățarea online, ca modalități complementare metodelor tradiționale pentru a furniza mai multor antrenori aptitudinile și competențele necesare, ținând totodată cont de impactul financiar pe care utilizarea tehnologiilor moderne îl poate avea asupra antrenorilor.
28. Să promoveze aptitudinile și competențele antrenorilor ca fiind elemente integrante ale acțiunii de a oferi tuturor sportivilor și participanților la sport, inclusiv unor grupuri specifice de populație, condiții de antrenament sigure, care să fie adaptate la nevoile, abilitățile și capacitățile diverse ale acestora.
29. Să încurajeze mișcarea sportivă, astfel încât aceasta să creeze condițiile pentru ca antrenorii să dispună de aptitudinile și competențele necesare pentru a lucra cu grupuri specifice de populație, în special în ceea ce privește un mediu sigur și contribuția la sănătatea fizică și mentală, precum și la bunăstarea sportivilor și a participanților la sport.
30. Să încurajeze oportunitățile educaționale pentru toți antrenorii, acolo unde este cazul ca parte a strategiilor și acțiunilor naționale și/sau subnaționale în domeniul sportului și al activităților fizice care întăresc sănătatea, ținând seama de nevoile educaționale ale antrenorilor, de cerințele sportului profesionist și de masă, de nevoile și de abilitățile sportivilor și ale participanților la sport, precum și de perspectiva de gen.

INVITĂ STATELE MEMBRE ȘI COMISIA, ÎN CADRUL DOMENIULUI LOR DE COMPETENȚĂ ȘI ȚINÂND SEAMA DE PRINCIPIUL SUBSIDIARITĂȚII,

31. Să sprijine în continuare dimensiunea educațională a sportului prin consolidarea educației, a programelor de formare și a oportunităților de învățare pentru antrenori, inclusiv a lucrului cu grupuri specifice de populație și a activităților în perioade de criză sanitară, cum ar fi cea generată de COVID-19. În acest sens, ar trebui luate în considerare și posibilitățile oferite de tehnologie, de instrumentele digitale și de inovare.
32. Să promoveze și să sprijine, la nivel național și european, accesibilitatea unor parcursuri de învățare și de educație diversificate în cadrul întregului sector sportiv și să promoveze învățarea nonformală atât offline, cât și online, ca oportunitate pentru antrenori de a dobândi formarea necesară.
33. Să sprijine formarea, mobilitatea în scopul învățării și capacitatea de inserție profesională a antrenorilor prin intermediul programelor, fondurilor și instrumentelor UE relevante și să încurajeze cooperarea cu toate părțile interesate cu privire la utilizarea eficace a acestor instrumente, ca oportunitate de a îmbunătăți educația și formarea dedicate antrenorilor, de a facilita schimbul de bune practici și de a partaja informații cu privire la proiectele existente.
34. Să promoveze, în cooperare cu mișcarea sportivă, punerea în aplicare a Orientărilor privind cerințele minime în materie de aptitudini și competențe pentru antrenori în rândul tuturor părților interesate relevante din sectorul sportiv.
35. Să aibă în vedere, în colaborare cu toate părțile interesate relevante, sprijinirea dezvoltării unor sisteme comparabile de colectare a datelor pentru a avea o idee în ceea ce privește numărul total de persoane implicate în antrenorat și în ceea ce privește tipul și nivelul de implicare ale acestora, precum și a unor studii calitative privind nivelul lor de calificare, nevoile lor educaționale și alte aspecte relevante. În acest sens, ar putea fi utilizate toate instrumentele existente, inclusiv Europassul, după caz.

36. Să sprijine, să promoveze și să difuzeze studii și publicații privind oportunitățile educaționale pentru antrenori și sistemele de educație a antrenorilor.
37. Să sprijine activitățile relevante, inclusiv schimbul de informații și de experiență între actorii implicați în elaborarea politicilor și părțile interesate din domeniul sportului pentru a promova cerințe minime în materie de aptitudini și competențe, recunoașterea antecedentelor educaționale pe baza rezultatelor învățării și a dezvoltării unui sistem de învățare pe tot parcursul vieții pentru antrenori, inclusiv pentru cei voluntari.

INVITĂ MIȘCAREA SPORTIVĂ

38. Să țină seama de Orientările privind cerințele minime în materie de aptitudini și competențe pentru antrenori la elaborarea de documente strategice, la dezvoltarea de noi programe educaționale și de formare – și la actualizarea celor existente – adresate antrenorilor, inclusiv antrenorilor voluntari, precum și celor angajați și independenți.
39. Să dezvolte programe de dobândire a aptitudinilor și a competențelor necesare pentru a lucra cu grupuri specifice și să se asigure că antrenorii au calificările necesare pentru a contribui la un mediu sigur, la sănătatea fizică și mentală, precum și la bunăstarea sportivilor și a participanților la sport, inclusiv în perioade de criză sanitară, cum ar fi pandemia de COVID-19.
40. În colaborare cu instituțiile relevante de la nivelul UE sau de la nivel național, regional ori local, să consolideze cooperarea transsectorială pentru a aplica perspective și metode noi în activitatea cotidiană și să implice sectorul cercetării și inovării în dezvoltarea de programe de educație și de formare pentru antrenori. În această privință, să încurajeze colaborarea dintre antrenori și comunitatea științifică pentru a promova un transfer adaptat al cercetării științifice pentru antrenori în activitatea zilnică a acestora.

41. Să promoveze educația și formarea antrenorilor, precum și dobândirea de către aceștia a aptitudinilor și a competențelor necesare drept un avantaj pentru organizațiile sportive. În acest sens, să încurajeze antrenorii să participe la activități de învățare pe tot parcursul vieții, inclusiv la cursuri de formare la fața locului în antrenorat, și să valorifice posibilitățile tehnologiilor moderne ca valoare adăugată în educație, precum și în procesul de formare sportivă.
42. Să utilizeze fondurile și programele relevante ale UE pentru a spori oportunitățile și calitatea educației și formării pentru antrenori, inclusiv pentru antrenorii voluntari, precum și pentru cei angajați și independenți.

Definiii:

În sensul prezentelor concluzii, se aplică următoarele definiții:

„Antrenorii” sunt persoanele care planifică și oferă antrenament sportiv, aplicând competențe și cunoștințe demonstrabile pentru îndeplinirea unor obiective de performanță, recreere sau sănătate în condiții de siguranță¹⁴;

„Grupurile specifice de populație” pot include, printre altele, copii, tineri, persoane în vârstă, persoane cu dizabilități, persoane care provin din medii defavorizate și persoane cu probleme de sănătate, indiferent de gen și de origine etnică.

Referinte:

Adoptând prezentele concluzii, Consiliul amintește în special următoarele:

- Sondajul special Eurobarometru privind voluntariatul și solidaritatea dintre generații, octombrie 2011;
- Raportul special Eurobarometru 472: Sportul și activitatea fizică, martie 2018.

Proiectul CoachLearn, http://www.coachlearn.eu/_assets/files/project_documents/coachlearn-project-summary-website-june-2015.pdf

- Concluziile Consiliului privind rolul antrenorilor în societate (JO 2017/C 423/04);
- Concluziile Consiliului privind maximizarea rolului sportului de masă în direcția dezvoltării competențelor transversale, în special în rândul tinerilor (JO 2015/C 172/03);
- Concluziile Consiliului privind protejarea copiilor în sport (JO 2019/C 419/01);

¹⁴ Definiție a antrenorilor astfel cum a fost convenită în concluziile Consiliului privind rolul antrenorilor în societate.

- *Mapping and analysis of education schemes for coaches from a gender perspective: a report to the European Commission* (Cartografierea și analiza sistemelor educaționale pentru antrenori din perspectiva genului: raport către Comisia Europeană), ECORYS, 2017;
- *Mapping on access to sport for people with disabilities: a report to the European Commission* (Cartografierea accesului persoanelor cu dizabilități la sport: raport către Comisia Europeană), ECORYS, 2018;
- Proiectul ESSA-Sport, 2019 <https://www.essa-sport.eu/essa-sport-outcomes-are-now-available>;
- Comisia Europeană, DG Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Incluziune, <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=1062>;
- Carta internațională pentru educație fizică, activitate fizică și sport, UNESCO, SHS/2015/PI/H/14 REV;
- Rezoluția Consiliului privind o Nouă agendă pentru competențe într-o Europă competitivă și favorabilă incluziunii (JO 2016/C 467/01);
- *Study on sport qualifications acquired through sport organisations and (sport) educational institutes* [Studiu privind calificările sportive obținute prin intermediul organizațiilor sportive și al institutelor de educație (sportivă)], Comisia Europeană, 2016¹⁵;
- Rezoluția Consiliului privind Planul de lucru al Uniunii Europene pentru sport (1 iulie 2017 - 31 decembrie 2020), (JO 2017/C 189/02);
- Directiva 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale;
- Directiva 2013/55/UE de modificare a Directivei 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale și a Regulamentului (UE) nr. 1024/2012 privind cooperarea administrativă prin intermediul Sistemului de informare al pieței interne;

¹⁵ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/28026772-9ad0-11e6-868c-01aa75ed71a1>.

- Recomandarea Consiliului privind Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și de abrogare a Recomandării Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind stabilirea Cadrului european al calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții (JO 2017/C 189/03);
 - Recomandarea Consiliului privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții (JO 2018/C 189/01);
 - Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind sportul drept platformă pentru incluziune socială prin voluntariat (JO 2017/C 189/09);
 - Concluziile Consiliului privind accesul la sport al persoanelor cu dizabilități (JO 2019/C 192/06).
-